

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.001.01.2021

Pan
insp. Jarosław Pasterski
Komendant Wojewódzkiej Policji
w Gorzowie Wlkp.
ul. Kwiatowa 10
66-400 Gorzów Wielkopolski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2020 r. – wykonanie planu finansowego Komendy
Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wielkopolskim (dalej „Komenda” lub „KWP”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Inspektor Jarosław Pasterski, Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp. ¹ od 29.06.2020 r. Komendant Wojewódzki Policji (dalej „Komendant”).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² (dalej „ustawa o NIK”).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Paweł Pawlak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/6/2021 z 21 stycznia 2021 r.2. Cezary Romanczenko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli na nr LZG/12/2021 z 15 lutego 2021 r. <p>[dowód: akta kontroli str. 1-3]</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2020 r. Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp., pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności.
Zakres kontroli	<p>Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z windykacją należności,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2020 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.</p> <p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analiza wykonania planu dochodów,– kontrola prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości,– analiza stanu należności pozostałych do zapłaty,

¹ Od 09.05.2020 r. pełniący obowiązki Komendanta Wojewódzkiego, w okresie od 25.07.2018 r. do 08.05.2020 r. funkcję Komendanta Wojewódzkiego pełniła nadinspektor Helena Michalak.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200.

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia³,
- kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2020 r. Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp.

Działania windykacyjne prowadzone były rzetelnie, a przedawnione należności z tytułu dochodów budżetowych spisano zgodnie z zasadami. W wyniku szczegółowej kontroli próby wydatków budżetu państwa⁵ stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ (dalej: ufp). Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Objęte badaniem zamówienia publiczne zostały przeprowadzone z zastosowaniem zasady konkurencyjności oraz w sposób zapewniający przejrzystość postępowania w zakresie wyboru wykonawcy.

Sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń o sprawozdawczości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Opis stanu faktycznego

1.1. W 2020 r. Komenda zrealizowała dochody budżetowe⁸ w wysokości wyższej w stosunku do wielkości zaplanowanych oraz dochodów wykonanych w roku poprzednim. Wykonanie dochodów wyniosło 716,4 tys. zł, przy planowanych

³ Decyzja nr 138 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 marca 2005 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia bezpośrednio podległych Komendantowi Głównemu Policji.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁵ Na kwotę 12 344,5 tys. zł.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dochody budżetowe były realizowane w rozdziałach: 75401 - Centralne Biuro Śledcze Policji, 75404 - Komendy wojewódzkie Policji, 75405 - Komendy powiatowe Policji.

547 tys. zł (131% planu⁹), a w porównaniu do roku 2019 zwiększyło się o 61,3 tys. zł (wówczas 655,1 tys. zł, tj. wzrost o 9,4%).

Głównym źródłem dochodów wykonanych były:

- dochody związane ze szkodami wyrządzonymi w mieniu jednostki i postępowaniami regresowymi, w szczególności dot. środków transportu, a także wpływów z tytułu sprzedaży (obciążeń za rozmowy telefoniczne, media wynajmowanych lokali, lokali mieszkalnych będących w trwałym zarządzie oraz hali sportowej dla Klubu Sportowego Gwardia)¹⁰, ujmowanymi jako wpływy z różnych dochodów (§ 097) – 225,7 tys. zł (199,7% planu);
- wpływy z różnych opłat (ujmowane w § 0690), w tym opłaty za pobyt osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia – 201,9 tys. zł, co stanowiło 83,8% planu;
- dochody z najmu i dzierżawy (§ 0750) – 129,0 tys. zł (119,4% planu).

Zwiększenie w 2020 r. dochodów względem roku poprzedniego dotyczyło przede wszystkim dochodów związanych ze szkodami wyrządzonymi w mieniu jednostki i wpływów ze sprzedaży (§ 0970) - wzrost o 156 tys. zł (tj. o 223,3%)¹¹. Ww. dochody, w zakresie dochodów związanych ze szkodami mają charakter nieprzewidywalny. Natomiast istotne zmniejszenie realizacji dochodów nastąpiło z tytułu:

- rozliczeń z lat ubiegłych (§ 0940) – zmniejszenie o 68,0 tys. zł, tj. o 63% roku poprzedniego, co związane jest z przesunięciem realizacji dochodów pomiędzy latami budżetowymi;
- wpływy z różnych opłat (§ 0690), w tym opłaty za pobyt osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia – zmniejszenie o 38,0 tys. zł, tj. o 18,8% roku poprzedniego i wynikało m.in. ze spadku liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia o 1/3 w stosunku do średniej z ostatnich pięciu lat¹².

[akta kontroli: str. 18-19, 203-206]

1.2.

Analiza stanu należności

Na koniec 2020 roku KWP posiadała należności (w rozdziałach 75404 i 75405) w kwocie 3 835,5 tys. zł, w tym zaległości netto 1 942 tys. zł. Były one wyższe niż w 2019 r. odpowiednio o: 739,7 tys. zł (o 24%) i 407,1 tys. zł (o 27%).

Główne tytuły zaległości stanowiły:

- opłaty od osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia (rozd. 75404 § 0690) – 1 013,3 tys. zł, które zmniejszyły się w stosunku do stanu na koniec 2019 r. o 113,2 tys. zł, m.in. na skutek ww. spadku liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia oraz działań windykacyjnych;
- kary umowne z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy (rozd. 75405 § 0950) – 490,1 tys. zł; ww. zwiększyły się w stosunku do stanu na koniec 2019 r. o 380,4 tys. zł w skutek przypisu czterech kar za wady w okresie gwarancji;

⁹ Według ustawy budżetowej, nie uległ zmianie.

¹⁰ Powyższe dotyczyło wpływów ze sprzedaży, gdzie wydatki były poniesione z Funduszu Wsparcia Policji. W związku z brakiem możliwości refakturowania i refundacji poniesionych wydatków na Fundusz Wsparcia Policji wpływy zostały przekazane na rachunek dochodów budżetowych.

¹¹ Rozdział 75405 § 0970 (wzrost o 64,8 tys. zł z 65,7 tys. zł do 130,5 tys. zł, tj. o 98,7%), rozdział 75404 § 0970 (wzrost z 4,1 tys. zł do 86,2 tys. zł), rozdział 75401 § 0970 (wzrost z 0 tys. zł do 9,1 tys. zł).

¹² Wynikający najprawdopodobniej z wprowadzonych ograniczeń związanych z COVID-19.

- szkody wyrządzone w mieniu jednostki, postępowania regresowe (rozd. 75405 § 0970) – 160,9 tys. zł (zwiększyły się w stosunku do stanu na koniec 2019 r. o 49,5 tys. zł m.in. na skutek większej ilości regresów oraz wzrostu umorzeń postępowań komorniczych ze względu na ich bezskuteczność).

[akta kontroli: str. 18-19, 100-102, 201]

Sprawozdanie Rb-27 zawierało kompletne dane dotyczące stanu należności i zaległości¹³.

[akta kontroli: str. 18-19]

Na 31 grudnia 2020 r. liczba dłużników KWP¹⁴ wyniosła 5 821 dłużników (rozd. 75404 i 75405) i w stosunku do 31 grudnia 2019 r. była niższa o 436 dłużników. Największą grupę dłużników stanowiły osoby zalegające z opłatą za pobyt w Policijnej Izbie Zatrzymań w celu wytrzeźwienia (rozd. 75404 §0690 – 5 637 dłużników)¹⁵, z tego do 5 416 dłużników zalegających z uiszczeniem tej opłaty wystosowano tytuły egzekucyjne, a 221 dłużników stanowiły osoby bez adresu zamieszkania oraz obcokrajowcy. Z powyższego wynika, że jednostka podejmowała działania służące windykacji należności.

[akta kontroli: str. 106]

Z analizy spraw dotyczących zaległości, przede wszystkim z tytułu opłat za pobyt w policyjnej izbie zatrzymań wynikało, że trudności z egzekwowaniem tych należności przez KWP, spowodowane były niewypłacalnością dłużników. W dużej mierze były to osoby bezrobotne, przebywające w mieszkaniach socjalnych, nieposiadające majątku. Dłużnicy niejednokrotnie posiadali inne zobowiązania, które miały pierwszeństwo w zaspokajaniu wierzytelności. W związku z tym przeprowadzane działania windykacyjne KWP nie przynosiły pożądanego efektu.

Zgodnie z przedstawianą Komendzie Głównej Policji (dalej KGP) informacją dotyczącą należności i zaległości, w celu poprawy skuteczności windykacji pracownicy Wydziału Finansów KWP wykonywali następujące działania zmierzające do wyegzekwowania należności:

- ponawiali wnioski do komornika o wszczęcie egzekucji;
- egzekwowali należności KWP przy wykorzystaniu formy kompensaty wzajemnych zobowiązań, które w wyniku potrąceń umarzają się wzajemnie;
- na bieżąco monitorowali zapisy ksiąg rachunkowych w zakresie przypisanych należności;
- monitorowali status dłużników przebywających w zakładach karnych w kwestii wykonywania przez nich pracy zarobkowej, która umożliwi im spłatę długu, pomimo przebywania w zakładzie karnym;
- uaktualniali informacje o dłużnikach, którzy nie posiadali stałego miejsca zamieszkania, składając wnioski do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA oraz do Wydziału Wywiadu Kryminalnego Komendy o ustalenie aktualnego miejsca pobytu dłużnika.

[akta kontroli: str. 100-101, 106, 157, 189]

Należności KWP, które uległy przedawnieniu w 2020 r. wyniosły łącznie 273,9 tys. zł i dotyczyły 1 596 opłat od osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia (rozd. 75404

¹³ Wszystkie należności ujmowane były w księgach w momencie ich powstania.

¹⁴ Informacja z 23 lutego 2019 r.

¹⁵ W rozdz. 75404 §0690 ujęto również 16 dłużników, którzy posiadali zobowiązanie z tytułu deponowania broni w jednostce Policji.

§ 0690)¹⁶. Przyczyną przedawnienia był upływ trzech lat od dnia, w którym upłynął termin płatności tych opłat, stosownie do art. 42² ust. 12 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹⁷ (dalej: ustawa o przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Należności przedawnione spisano, poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość, stosownie do art. 35b ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁸ (dalej: ustawa o rachunkowości). Prawidłowość spisania wybranych należności przedawnionych, została opisana w wystąpieniu pokontrolnym w pkt 1.3.

[akta kontroli: str. 103-105]

Monitorowania terminów przedawnienia dokonywał Zespół ds. windykacji (dalej: Zespół) w uzgodnieniu z Sekcją ds. Księgowości KWP (dalej: Sekcja) na podstawie specyfikacji – zestawienia należności przedawnionych na koniec każdego miesiąca.

[akta kontroli str. 107-126,155]

Uregulowania wewnętrzne i organizacja

Komendant wydał decyzję Nr 96/2020 z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie ustalenia „Procedury windykacji należności” w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. i jednostkach nadzorowanych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp.

Przedmiotem procedur windykacji należności było uporządkowanie oraz ujednoczenie zasad i czynności w postępowaniu windykacyjnym, to jest: sporządzania dokumentów oraz ich obiegu, kontroli terminów oraz narzędzi i technik, umożliwiających dochodzenie należności. Procedury regulowały postępowanie windykacyjne administracyjno-prawne i cywilno-prawne, zmierzające do odzyskania niezapłaconych w terminie należności wraz z należnymi odsetkami, opłatami oraz kosztami postępowania. Ponadto w KWP stosowano również „Instrukcję obiegu dokumentów finansowo – księgowych, gospodarki kasowej i ochrony wartości pieniężnych”¹⁹.

Na podstawie próby pięciu spraw dotyczących największych zaległości stwierdzono, że uregulowania wewnętrzne KWP były przestrzegane, co opisano w wystąpieniu pokontrolnym w pkt 1.3.

[akta kontroli: str. 107-120, 127-129]

1.3. Działania windykacyjne

Kwota zaległości wykazana w ewidencji KWP była zgodna z danymi wynikającymi ze sprawozdania Rb-27 i wynosiła 1 942 tys. zł.

Na podstawie przeglądu analitycznej dokumentacji dotyczącej 20 dłużników KWP o najwyższych kwotach, których zaległości wyniosły łącznie 743,9 tys. zł (tj. 38,3% ogółu) ustalono, że podstawą przypisów tych należności były: wyroki sądowe dotyczące szkód w mieniu policji oraz ustalające nawiązkę (12 przypadków), noty księgowe dotyczące kary umownej (trzy przypadki), wezwania do zapłaty za pobyt w

¹⁶ Na podstawie obrotów na koncie 761-03 (analityka).

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

¹⁹ Wprowadzoną zarządzeniem nr 12/2007 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. z dnia 1 lutego 2007 r.

policyjnej izbie zatrzymań w celu wytrzeźwienia (trzy przypadki) oraz decyzja i pismo z wydziału postępowań administracyjnych związane z karą ustaloną na podstawie przepisów Prawo o ruchu drogowym (po jednym przypadku.)

Spośród ww. na podstawie pięciu zaległości (dobrych do kontroli celowo)²⁰ na łączną kwotę 722,1 tys. zł (tj. 37,2% zaległości) ustalono, że:

- KWP prowadziła działania windykacyjne zgodnie z regułami ustalonymi w wewnętrznych procedurach windykacji należności;
- niezwłocznie podjęto działania zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych;
- monitorowano działania komornika, poborcy skarbowego występując z zapytaniem o podjęte działania egzekucyjne;
- występowano na drogę postępowania sądowego;
- w jednym przypadku KWP złożyła wniosek o zastępstwo procesowe do Prokuraturii Generalnej²¹ o zapłatę 61,4 tys. zł.

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki zawarcia przez KWP ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej²².

[akta kontroli: str. 18-19, 130-154]

Kontrolę terminowości zapłaty należności Skarbu Państwa w oparciu o ewidencję księgową oraz ewidencję pomocniczą, prowadził systematycznie Zespół we współpracy z Sekcją.

[akta kontroli: str. 155]

KWP nie miała opracowanych wewnętrznych procedur umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych. Postępowania prowadzone były w oparciu o art. 55-58 oraz 60 i 64 ufp.

[akta kontroli: str. 155, 159-166]

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.²³ Komendant umorzył 246 należności z tytułu dochodów budżetowych na łączną kwotę 85 tys. zł, odroczył trzy płatności na łączną kwotę 14,3 tys. zł oraz rozłożył na raty cztery należności o wartości 10,4 tys. zł.

[akta kontroli: str. 156, 168-181]

W oparciu o badanie czterech należności umorzonych na łączną kwotę 13 tys. zł²⁴ oraz czterech należności, w tym dwóch odroczonej oraz dwóch rozłożonych na raty na łączną kwotę 21,6 tys. zł²⁵, ustalono, że:

- postępowano zgodnie z przyjętymi procedurami i przepisami;
- wydając decyzje ustalono stan faktyczny i wyjaśniono wszystkie okoliczności sprawy;

²⁰ W doborze próby kierowano się zakresem dokonanych czynności windykacyjnych i kwotą zaległości.

²¹ Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 762, ze zm.).

²² Stosownie do art. 54a ufp KWP w dniu 1 marca 2021 r. zawarła jedną ugodę sądową w trakcie procesu przed Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, gdzie Skarb Państwa reprezentowała Prokuratura Generalna Skarbu Państwa.

²³ Na podstawie zapisów księgowych kont zespołu 2.

²⁴ W tym dwóch o najwyższej wartości - 6,5 tys. zł i 3 tys. zł

²⁵ W tym dwóch o najwyższej wartości – 7,1 tys. zł (odroczenie terminu) i 4,3 tys. zł (rozłożenie na raty).

- odroczenie lub rozłożenie płatności na raty było uzasadnione trudną sytuacją rodzinną i majątkową oraz statusem osoby bezrobotnej i pobytem w zakładzie karnym dłużnika;
- kwoty umorzonych, odroczonych i rozłożonych na raty należności pieniężnych, prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

[akta kontroli: str. 156-157, 159-181]

Na podstawie badania kontrolnego spisanych w 2020 r. pięciu należności nieściągalnych na łączną kwotę 7,6 tys. zł²⁶, ustalono, że:

- podejmując decyzję o spisaniu należności przedawnionej, ustalono stan faktyczny i wyjaśniono wszystkie okoliczności sprawy;
- spisanie należności było uzasadnione²⁷;
- spisanie należności nastąpiło zgodnie z art. 35b ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości oraz procedurami wewnętrznymi.

[akta kontroli: str. 157, 182-188]

Na podstawie pięciu najstarszych należności KWP w Gorzowie Wlkp.²⁸ na łączną kwotę 430 zł, które pozostawały nierozliczone na dzień 31 grudnia 2020 r. ustalono, że nie było podstaw do ich spisania jako należności nieściągalnych, gdyż w dalszym ciągu trwały postępowania egzekucyjne²⁹.

[akta kontroli str. 190-195]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2020 r. w zakresie realizacji planu dochodów przez kontrolowaną jednostkę. Należności z tytułu dochodów budżetowych wymierzane były terminowo w wysokościach określonych przepisami, decyzji, umowie lub innym dokumencie określającym ich wysokość. Komenda prowadziła działania windykacyjne zgodnie z regulami ustalonymi w wewnętrznych procedurach, niezwłocznie podejmując działania zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa.

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Pismem z 10 kwietnia 2020 r. KGP poinformowała Komendanta o kwotach przyjętych w ustawie budżetowej na rok 2020 dla KWP, w tym o wydatkach budżetu państwa, które zaplanowano w wysokości 238 323 tys. zł, natomiast wydatki budżetu środków europejskich zaplanowano w wysokości 1 969 tys. zł. Pierwotnie ustalony limit wydatków Komendy w 2020 r. został w trakcie roku 2020 zwiększony

²⁶ Analizą objęto dobrane celowo należności o najwyższych kwotach, które w 2020 r. zostały spisane jako nieściągalne na podstawie art. 42² ust. 12 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

²⁷ Pracownik Zespołu ds. Windykacji Należności Budżetowych analizował sprawy pod względem terminu przedawnienia, a następnie kierował do organów egzekucyjnych pisma z informacją, iż zgodnie z art. art. 42² ust. 12 ustawy przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązanie wygasło.

²⁸ Należności za pobyt w jednostce Policji w celu wytrzeźwienia z lat 2005-2010.

²⁹ Organ egzekucyjny zastosował środek egzekucyjny, co skutkowało przerwaniem biegu przedawnienia należności dochodzonej w postępowaniu egzekucyjnym.

do kwoty 309 895 tys. zł (tj. o 71 572 tys. zł). Kontrolowana jednostka w 2020 r. nie realizowała wydatków budżetu środków europejskich.

Wydatki KWP w 2020 r. wyniosły 309 891,2 tys. zł (w tym wydatki niewygasające 6 480,0 tys. zł), co stanowiło niemal 100% wydatków planowanych (309 894,9 tys. zł) i 102,3% wydatków wykonanych w 2019 r. (302 904 tys. zł). Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu budżetowym Rb-28 wyniosły 20 780,1 tys. zł. Zobowiązania wymagalne na koniec 2020 r. nie występowały. Najwyższe zobowiązania wystąpiły w: § 4070 (nagrody roczne dla funkcjonariuszy) – 13 667,9 tys. zł, w § 4040 (dodatkowe wynagrodzenie roczne) – 2 348,7 tys. zł.

[akta kontroli str. 300-309]

2.1.2. W kontrolowanym roku budżetowym nie otrzymano i nie wydatkowano środków z rezerwy ogólnej budżetu państwa.

W 2020 r. plan wydatków KWP został zwiększony o środki z ośmiu³⁰ rezerw celowych budżetu państwa na łączną kwotę 14 855,4 tys. zł, z czego wydatkowano 14 855,4 tys. zł, tj. blisko 100%³¹.

Kontrola wykorzystania dwóch rezerw celowych przeznaczonych na zakup środków ochrony osobistej, sprzętu i usług w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, na kwotę ogółem 4 473 tys. zł (30,1% ogółu środków rezerw celowych) wykazała, że po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu planu wydatków wprowadzano na bieżąco zmiany w planie finansowym KWP. Analiza wykazała, że wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, środki przeznaczono na przedmiotowe zadanie i zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Komenda wykorzystwała środki w całości.

[akta kontroli str. 247-279, 439]

2.1.3. W 2020 r. zablokowano planowane wydatki budżetowe w wysokości 1.834,2 tys. zł. Minister Finansów decyzją nr MF/BP2.4143.19.92.2020.BLOK zablokował planowane wydatki w budżecie państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne, dysponent KWP w Gorzowie Wlkp., dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdziały 75401- Centralne Biuro Śledcze Policji, 75404 – Komendy Wojewódzkie Policji, 75405 – Komendy Powiatowe Policji.

Decyzja została podjęta na podstawie art. 31 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³² oraz w związku z decyzją³³ Prezesa Rady

³⁰ W przypadku dwóch rezerw środki przeznaczone były na wypłaty należności dla policjantów lub pracowników cywilnych (kwoty: 1 046,1 tys. zł i 1 764 tys. zł), kolejne dwie z rezerw przeznaczone były na zakup środków ochrony osobistej, sprzętu i usług związanych ze zwalczaniem COVID-19 (kwoty: 1 268,2 tys. zł i 3 205 tys. zł) oraz pozostałe na realizowane zadanie inwestycyjne: KWP Gorzów Wlkp. - Baza magazynowa m. Łagodzin - budowa magazynów, przebudowa budynku biurowego, budynków magazynowych i garaży wraz z zagospodarowaniem terenu" (kwoty: 301 tys. zł, 2 600 tys. zł, 2 800 tys. zł i 1 871 tys. zł).

³¹ Niewykorzystana kwota 6,65 zł została zwrócona w dniu 31 grudnia 2020 r. na centralny rachunek budżetu państwa.

³² Dz. U. 2020 r. poz. 1842.

³³ Z uzasadnienia decyzji wynikało m.in., że konieczne staje się zapewnienie środków na zakup szczepionki oraz przeprowadzenie procesu szczepień. Równolegle kontynuowane jest udzielanie wsparcia przedsiębiorstwom działającym w branżach, które znalazły się w trudnej sytuacji w związku z nowymi zasadami bezpieczeństwa, czy też ponoszących dodatkowe koszty związane z obostrzeniami sanitarnymi. Kwoty blokad w poszczególnych

Ministrów z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie blokowania planowanych na rok 2020 wydatków budżetu państwa.

W 2020 r. nie wystąpiły inne przypadki podjęcia przez dysponenta części decyzji o blokowaniu wydatków w oparciu o przesłanki art. 177 ust. 1 ufp.

[akta kontroli: str. 316-318, 380]

2.1.4. Wykonanie wydatków w stosunku do kwot ujętych w planie finansowym (po zmianach) dla wszystkich trzech grup ekonomicznych wyniosło blisko 100% (powyżej 99,9%), natomiast w stosunku do wykonania w roku 2019 i planu finansowego (wg ustawy budżetowej) dla poszczególnych grup ekonomicznych przedstawiało się następująco:

- świadczenia na rzecz osób fizycznych – wykonanie 2019 r. – 8 226 tys. zł, wykonanie 2020 r. wyższe o 2,4% - 8.420 tys. zł, w porównaniu do planu (ustawa budżetowa) – 4 363 tys. zł (wykonanie stanowiło 193 % planu);
- wydatki bieżące jednostek budżetowych – wykonanie 2019 r. - 266 871 tys. zł, wykonanie 2020 r. wyższe o 6,2% – 283 326 tys. zł, plan 230 585 tys. zł (wykonanie stanowiło 123 % planu);
- wydatki majątkowe³⁴ – wykonanie 2019 r. – 27 807 tys. zł, wykonanie 2020 r. niższe o 34,7% – 18 146 tys. zł, przy zaplanowanych 5.431 tys. zł (wykonanie stanowiło 334% planu).

W stosunku do poprzedniego roku poniesione przez KWP w 2020 r. wydatki nie zmieniły się znacząco (wzrost o 2,3% rok do roku z 302 904 tys. zł do 309 891 tys. zł). Na wzrost ten wpłynęła przede wszystkim podwyżka wynagrodzeń dla pracowników cywilnych i funkcjonariuszy, które wraz z pochodnymi stanowią istotną część grupy wydatki bieżące jednostek budżetowych, a te z kolei wydatków ogółem KWP. Niższe wykonanie wydatków majątkowych związane było z unikalnym charakterem wydatków ponoszonych w tej grupie. Wydatki na inwestycje są indywidualnie ustalane na dany rok. Ponadto na niższe wykonanie wydatków majątkowych w 2020 r. miała wpływ rezygnacja z realizacji części zadań inwestycyjnych. Świadczenia na rzecz osób fizycznych pozostały na poziomie porównywalnym z rokiem minionym.

[akta kontroli: str. 379]

2.1.5. Przeciętne zatrudnienie ogółem (w przeliczeniu na etaty) w KWP w 2020 r. wynosiło 3 175,21 osób, zmniejszając się w porównaniu do roku 2019 (3 208,34 osób) o 33,13 osoby, tj. o 1,03 % i wynosiło na dzień 31 grudnia 2020 r. – 2 524,27 osób w grupie 10 (funkcjonariusze) oraz w grupach 01 – osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń i 03 – członkowie korpusu służby cywilnej, odpowiednio 170,18 i 480,76 osoby.

częściach budżetowych zostały określone w związku ze stwierdzeniem niepełnej realizacji planu wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz uposażenia - na podstawie analizy wykonania wydatków budżetu państwa w okresie styczeń-październik 2020 r. oraz na podstawie złożonych zapotrzebowań na środki na wydatki na listopad i grudzień. Sytuacja związana z działalnością w warunkach pandemii wpłynęła na stopień wykonania budżetu w tych kategoriach wydatkowych, co wraz z rozważą i szczególną ostrożnością dysponentów realizujących budżet w tym trudnym okresie pozwala na dokonanie oszczędności w wydatkach na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i uposażenia oraz przekierowanie ich na zakup szczepionki oraz zwalczanie skutków COVID-19.

³⁴ Wraz z wydatkami na projekty finansowane / współfinansowane z udziałem środków Unii Europejskiej.

Liczba wakatów w garnizonie lubuskim na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 261, w tym 249 w grupie 10 - funkcjonariusze, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. - 232 wakaty, w tym 215 policyjnych.

Przyczyną zmniejszenia liczby zatrudnionych były m.in. planowane, ale niezrealizowane nabory ze względu na pandemię COVID-19.

Wydatki na wynagrodzenia w 2020 r. wyniosły 225 072,3 tys. zł i były wyższe o 8% od wydatków na wynagrodzenia w 2019 r. (208 410,7 tys. zł). W 2020 r. nastąpił wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto na jednego pełnozatrudnionego w grupie 10 - funkcjonariusze w porównaniu do roku 2019 o 9,1% , tj. z kwoty 5 809,32 zł do 6 338,38 zł. Środki wydatkowane na wynagrodzenia były zgodne z planem finansowym jednostki po zmianach.

Liczba osób wykonujących zadania na rzecz KWP na podstawie umów zleceń w 2020 r., wyniosła 9 (wzrost o trzy osoby w stosunku do 2019 r.), z tego:

- cztery wykonujące zadania podstawowe (wzrost o jedną w stosunku do 2019 r.) w tym jeden pracownik własny,
- pięć wykonujących zadania pomocnicze (o dwie więcej w stosunku do 2019 r.) w tym jeden pracownik własny.

W obu przypadkach pracowników własnych analiza zakresu zlecenia oraz godzin wykonywania zleconych prac i obowiązków wynikających z umów o pracę nie wykazała by były to zadania podobne lub tożsame.

Wynagrodzenie zatrudnionych dla KWP na podstawie umów zleceń w roku 2020 wyniosło łącznie 123,4 tys. zł i zmniejszyło się w stosunku do 2019 r. o 10 tys. zł (133,4 tys. zł w 2019 r.).

[akta kontroli: str. 319-342]

Łączne wydatki na nagrody w 2020 r. wyniosły 9 082,2 tys. zł i w stosunku do 2019 r. (7 476,9 tys. zł) wzrosły o 21,5%.

Średnia kwota nagrody w garnizonie lubuskim wzrosła w tym okresie o blisko 530 zł, z 2 330,45 zł do 2 860,34 zł, tj. o 22,7%.

[akta kontroli: str. 281-282, 343-345]

2.1.6. Zarządzeniem nr 44/2020 Komendanta Wojewódzkiego Policji z 31 marca 2020 r. w sprawie pracy zdalnej w KWP w Gorzowie Wlkp. określono warunki wykonywania przez pracowników pracy zdalnej.

W okresie od marca do grudnia 2020 r. w związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną jednostka przeszła na tryb pracy zdalnej w niewielkim zakresie. Poniżej 1% funkcjonariuszy (maksymalnie 0,8% - 0,9 % w październiku - listopadzie 2020 r.) pracowało zdalnie, zaś dla osób nieobjętych mnożnikowy systemem wynagrodzeń odsetek ten był nieco większy (około 20 % w miesiącach marzec - maj 2020 r. i od 0 do 4,1 % w pozostałych miesiącach). Praca zdalna najczęściej wykonywana była przez pracowników – członków korpusu służby cywilnej (pracę zdalną wykonywało około połowy z nich w okresie marzec-maj 2020 r. i od 0 do 17,1% w pozostałych miesiącach). We wszystkich trzech grupach w okresie lipiec – wrzesień 2020 r. pracą zdalną objętych było poniżej 1% zatrudnionych.

Analiza wydatków w zakresie kosztów utrzymania komend garnizonu lubuskiego nie wykazała, by z tytułu częściowego świadczenia pracy zdalnej poniesiono istotne

dodatkowe koszty czy też uzyskano z tego tytułu znaczne oszczędności. Koszty utrzymania w okresie kwiecień - maj (2019 r. do 2020 r.), tj. w okresie gdy pracę zdalną wykonywała największa ilość zatrudnionych wzrosły o 8,6%. Ponadto wg. Naczelnika Wydziału Łączności i Informatyki KWP w związku z wykonywaniem pracy zdalnej w zakresie łączności i informatyki nie poniesiono dodatkowych kosztów, a narzędzia do pracy zdalnej zapewniono w ramach posiadanych zasobów.

Natomiast wartość wydatków związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 wyniosła w 2020 r. łącznie 6 221,6 tys. zł, w tym nagrody dla funkcjonariuszy w związku ze zwalczaniem pandemii 1.410 tys. zł.

[akta kontroli str. 344-354]

2.1.7. Na wydatki majątkowe Komenda zaplanowała kwotę 5 431 tys. zł (inwestycje – 2 560 tys. zł i zakupy inwestycyjne – 2 871 tys. zł). W trakcie roku zwiększono planowane wydatki o 8 158 tys. zł, zrezygnowano z realizacji zadań o wartości 4 843 tys. zł przyjmując nowe i zwiększając plan o 9 403 tys. zł, a plan po zmianach wyniósł 18 149 tys. zł.

Na kwotę planowaną 5 431 tys. zł zaplanowano realizację sześciu zadań. W trakcie roku zrezygnowano z realizacji trzech zadań na kwotę 4 843 tys. zł. Rezygnacja z zadań ujętych w planie w zakresie inwestycji i zakupów inwestycyjnych wynikała z: nieogłoszenia naboru w ramach *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*, konieczności dostosowania do nowych uwarunkowań prawnych w zakresie termomodernizacji (wprowadzenie zmian rzeczowych do projektu), przesunięcia realizacji projektów w związku ze zwalczaniem przestępczości narkotykowej w ramach *Interreg VA Brandenburgia-Polska na 2021 r.*

W trakcie roku wprowadzono do planu finansowego Komendy wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne w ramach 13 zadań o wartości 9 403 tys. zł, z tego na:

- zintegrowane stanowiska zarządzania i informowania o ryzyku w sytuacji kryzysowej – Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 2 435 tys. zł.
- zakup pojazdów służbowych – 4 szt. – 289 tys. zł;
- KPP Wschowa – przebudowa i modernizacja obiektów wraz z zagospodarowaniem terenu – II etap – 3 999,2 tys. zł;
- KMP Zielona Góra- budowa strzelnicy ćwiczebnej – etap I – opracowanie dokumentacji – 191,9 tys. zł;
- montaż instalacji fotowoltaicznych w obiektach garnizonu lubuskiego – 758 tys. zł oraz 1 385,9 tys. zł;
- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sieci OST 112: zakup akumulatorów – 249,4 tys. zł; radiolinia NEC 38 GHZ – 42,5 tys. zł, radiolinia NEC 13 GHZ – 39,9 tys. zł, wkładka Cisco – 12,7 tys. zł.

Wśród powodów uwzględnienia powyższych zadań w planie w trakcie roku budżetowego 2020 r. było:

- w czerwcu 2020 r. zostało podpisane porozumienie³⁵, którego celem jest realizacja projektu zmierzającego do zwiększenia efektywności realizacji zadań na wszystkich szczeblach zarządzania kryzysowego w przypadku groźby

³⁵ Pomędzy Skarbem Państwa – Departamentem Funduszy Europejskich MSWiA oraz Skarbem Państwa - Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA, a Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie – Beneficjentem projektu.

zaistnienia lub zaistnienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym lub sabotażowym w województwie zachodniopomorskim i lubuskim poprzez zakup specjalistycznego sprzętu transportowego (m.in. ruchome stanowisko dowodzenia) oraz modernizację wraz z doposażeniem Centrum Operacyjnego w Gorzowie Wlkp.;

- podniesienie standardów pracy w policji – pozyskanie dofinansowania od jednostek samorządu terytorialnego w trakcie roku na zakupy sprzętu transportowego, działania zmierzają do zakupu nowego sprzętu transportowego i sukcesywnej wymiany egzemplarzy najbardziej wyeksploatowanych;
- zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sieci OST 112 - Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp. wykonuje na zlecenie Komendy Głównej Policji zadania operatora Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112.

Wydatki majątkowe Komendy w 2020 r. zamknęły się kwotą 18 146 tys. zł, co stanowiło 65% wartości z 2019 r. (27 807 tys. zł) i były niższe od planu po zmianach o 3 tys. zł. Na wydatki niewygasające z upływem roku przeniesiono 6 480 tys. zł.

Zwiększenia wydatków o łączną kwotę 8 158 tys. zł dokonano dla trzech zadań:

- KWP Gorzów Wlkp. - Budowa budynku na potrzeby CBŚP, BSW wraz z kompleksem pomieszczeń policyjnej świetlicy ćwiczebnej, budową zaplecza techniczno-warsztatowego i zagospodarowaniem terenu – 386 tys. zł;
- KWP Gorzów Wlkp. – baza magazynowa m. Łagodzin – 7 692,5 tys. zł;
- KPP Wschowa – przebudowa i modernizacja obiektów wraz z zagospodarowaniem terenu – etap I – 79,5 tys. zł.

Z 16 zadań realizowanych w 2020 r. 10 zostało ukończonych, dla pozostałych wartość niezrealizowanych zadań wyniosła 6 480 tys. zł.

[akta kontroli: str. 287-293]

2.1.8. Zobowiązania KWP wykazane w sprawozdaniu Rb-28 na koniec 2020 r. wynosiły 20 780,1 tys. zł i wynikały z ewidencji księgowej Komendy.

Najwyższe kwoty zobowiązań, które wystąpiły na koniec 2020 r. dotyczyły:

- nagród rocznych dla funkcjonariuszy na kwotę 13 668 tys. zł;
- uposażeń funkcjonariuszy na kwotę 2 297 tys. zł;
- dodatkowego wynagrodzenia rocznego (dla pracowników służby cywilnej oraz dla pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania) na kwotę 2 349 tys. zł;
- wydatków osobowych niezaliczonych do uposażeń wypłacanych funkcjonariuszom (w tym równoważników pieniężnych wypłacanych funkcjonariuszom za brak lokalu mieszkalnego) na kwotę 253 tys. zł;
- zakupu energii (elektrycznej, ciepłej, gazu i wody) na kwotę 365 tys. zł.

Nie wystąpiły przypadki niewykazywania zobowiązań wymagalnych w ciągu roku 2020 i jednoczesnego wykazania na koniec 2020 r. wydatków lub zobowiązań z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań (porównano dane wykazane w sprawozdaniach miesięcznych Rb-28 za poszczególne miesiące 2020 r. oraz dane wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28 za 2020 r.).

Na koniec października 2020 r. wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie 1 075,7 tys. zł., na którą złożyły się w szczególności zobowiązania za zakup energii (§ 4260) w wysokości 388 tys. zł, za zakup materiałów (§ 4210) w wysokości 247 tys. zł oraz za zakup usług pozostałych (§ 4300) w wysokości 210 tys. zł. Przyczyną powstania zobowiązań wymagalnych był brak środków finansowych w związku z niedoszacowanym planem wydatków na 2020 r. (wykonania za 2019 r. wyniosło 302 904 tys. zł, plan na 2020 r. 238 323 tys. zł, wykonanie w 2020 r. – 303 411 tys. zł).

Od września 2020 r. Komenda informowała kilkakrotnie KGP o brakujących środkach finansowych na wydatki, przekazując na bieżąco szczegółowe zestawienia dotyczące środków niezbędnych na sfinansowanie wydatków.

[akta kontroli: str. 300-305, 310, 360-365, 385-404]

Naczelnik Wydziału Finansów KWP wyjaśniła, że: *Plan wydatków budżetowych, przyznany w Ustawie Budżetowej na 2020 r. dla KWP w Gorzowie Wlkp., w zakresie wydatków rzeczowych był znacznie niedoszacowany, biorąc pod uwagę realizację wydatków w latach ubiegłych.*

Z uwagi na taki stan rzeczy podjęłam działania mające na celu ograniczenie wydatków bieżących do niezbędnych, gwarantujących bieżące funkcjonowanie jednostki. Ponadto w wyniku negocjacji z kontrahentami przedłużane były terminy płatności faktur, aby nie dopuścić do powstania zobowiązań wymagalnych, a tym samym naliczania odsetek karnych od nieterminowego regulowania należności.

Na opłacenie faktur za media i paliwo wykorzystane także zostały środki możliwe do wygospodarowania w ramach własnego budżetu jednostki. Między innymi przesunięto środki z § 4050 w wysokości 650 tys. zł. oraz z § 4110 w kwocie 200 tys. zł.

Podjęmowane działanie pozwoliły na realizację zakupów niezbędnych dla funkcjonowania i realizacji zadań statutowych jednostki, jednak nie udało się uniknąć powstania zobowiązań wymagalnych, o czym informowaliśmy Biuro Finansów KGP, pismem F.034.25.2020.RB z dnia 29 października 2020 r., że według stanu na dzień 30 października bieżącego roku w Komendzie Wojewódzkiej Policji wystąpią zobowiązania wymagalne w wysokości 1 116 872 zł.

W związku z oczekiwaniem na nowelizację Ustawy Budżetowej na 2020 r., od miesiąca września były przekazywane do KGP informacje na temat aktualnych potrzeb w zakresie wydatków rzeczowych i świadczeń pismo F.034.21.2020.RB z 11 września 2020r. Biorąc pod uwagę przewidywane wykonanie wydatków do końca roku, deklarowane braki w zakresie wydatków rzeczowych wyniosły 10 951 273 zł. Następnie zgodnie z wytycznymi Biura Finansów były przekazywane aktualizowane w okresach tygodniowych informacje na temat brakujących środków, co po wejściu w życie znowelizowanej Ustawy Budżetowej stanowiło podstawę zwiększeń limitów wydatków budżetowych. Po realizacji zwiększeń, faktyczne wydatki rzeczowe za okres październik – grudzień 2020r. osiągnęły kwotę 11 631 526 zł.

[akta kontroli: str. 285-286]

W trakcie roku, w grudniu 2020 r. naliczono i zaewidencjonowano kwoty odsetek od zobowiązań przeterminowanych w wysokości 1 513,55 zł, jednakże na skutek działań podejmowanych w celu umorzenia, Komenda nie poniosła wydatków tytułem zapłaty odsetek za nieterminowe płatności w 2020 r.

2.1.9. W 2020 r. nie wystąpiły w Komendzie wydatki, które przeniesione zostały z 2019 r. jako niewygasające.

W roku 2020 jako niewygasające z upływem roku budżetowego zgłoszono wydatki dotyczące pięciu zadań na kwotę 6 480 tys. zł z terminem realizacji do 30 listopada 2021 r., tj.:

- dwa zadania dotyczące montażu instalacji fotowoltaicznej (obowiązują nowe wymogi w zakresie warunków technicznych budynków użyteczności publicznej – konieczność zastosowania odnawialnych źródeł energii) – kwota 758 tys. zł i 1 385,9 tys. zł,
- przebudowa i modernizacji obiektów zaplecza jednej z KPP – II etap – 3 999,2 tys. zł,
- I etap budowy policyjnej strzelnicy ćwiczebnej – 191,9 tys. zł,
- zakup środków transportu we współpracy z samorządem terytorialnym i uzależniony był od pozyskania deklaracji przekazania finansowania przez organy samorządu terytorialnego (Prezydenta/Burmistrza) – 145 tys. zł.

Trzy z ww. zadań zgłoszone zostały pismem z dnia 4 stycznia 2019 r. w ramach materiałów dotyczących projektu ustawy budżetowej na 2020 r. Ze względu na niedostateczną ilość środków finansowych nie zostały one ostatecznie ujęte w planie finansowym Komendy na 2020 r. W toku realizacji budżetu, po rezygnacji z realizacji zadań pierwotnie ujętych w planie zadania te ujęto w planie na 2020 r.

Dwa zadania z zakresu instalacji fotowoltaicznych nie były zaplanowane do realizacji, ani też ujęte w materiałach planistycznych na 2020 r. Podobnie jak ww., zadania te ujęto w planie już w toku realizacji budżetu.

Pismem z dnia 18 listopada 2020 r. KGP poinformowała że w związku z nowelizacją ustawy budżetowej na 2020 r., w ramach której dokonano zwiększenia środków na wydatki związane z budownictwem służbowym Policji, zaakceptowany został ostateczny podział środków na zadania inwestycyjne realizowane w bieżącym roku w poszczególnych jednostkach. W ramach planu ujęto ww. cztery zadania związane inwestycyjne związane z budownictwem. Zakup środków transportu KGP zatwierdziła pismem z dnia 20 listopada 2020 r. wskazując, że dofinansuje ich zakup kwotą 145 tys. zł, a środki zostaną zabezpieczone w ramach środków zgłoszonych jako środki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2020.

W odniesieniu do zadań z zakresu instalacji fotowoltaicznych Naczelnik Wydziału Nieruchomości KWP wskazał, że wykonano szczegółową analizę obiektów pod kątem efektywności energetycznej w powiązaniu z kosztami eksploatacyjnymi, jakie ponosi KWP i w jaki sposób mogłyby zostać dostosowane do wymogów, które z dniem 1 stycznia 2021 r. są obowiązujące w zakresie energochłonności. Analiza techniczna oraz ekonomiczna wykonana przez pracowników Wydziału Nieruchomości KWP w Gorzowie Wlkp. miała służyć pozyskaniu dodatkowych funduszy, również z programów unijnych. Ze względu na brak możliwości pozyskania środków z innych źródeł oraz przewidywane braki budżetowe w roku 2021 związane z sytuacją ekonomiczną kraju, w porozumieniu z Biurem Logistyki KGP, zadanie w celu jego kontynuowania zostało ujęte jako tzw. wydatki niewygasające.

[akta kontroli: str. 207-224, 233-238, 384]

2.1.10. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom pozapłacowym w kwocie powyżej 500 zł. Szczegółowym badaniem objęto wydatki w wysokości 12 344,5 tys. zł, tj. 4,1% wydatków KWP.

W badanej próbie 76,5% wydatków, tj. 9 437,4 tys. zł stanowiły wydatki majątkowe, pozostałą część wydatki bieżące oraz wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych.

W wyniku analizy 60³⁶ dowodów księgowych i dokumentacji z nimi związanej ustalono, że:

- wydatków dokonywano w sposób celowy i oszczędny, w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (z wyjątkiem jednej z faktur, opłaconej po terminie, gdzie odsetki umorzono), nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek, kar lub opłat;
- w badanej próbie wydatków nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących wyboru trybu udzielania zamówień publicznych bądź wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁷ (dalej PZP);
- zbadane wydatki zostały ujęte w planie finansowym KWP na 2020 r.;
- na wszystkich badanych dokumentach księgowych zamieszczone były m.in. adnotacje wraz z podpisami osób potwierdzających, że: wydatki były zgodne z planem finansowym, umowami, zamówieniami, przepisami dotyczącymi wypłaty świadczeń na rzecz osób fizycznych, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym; wszystkie zostały zaksięgowane i ujęte w księgach rachunkowych KWP;
- w przypadku zakupów inwestycyjnych zakupione urządzenia i sprzęty zostały przyjęte na podstawie protokołów odbiorów i ujęte w ewidencji środków trwałych na podstawie dowodów OT i OTPS oraz poprawnie zaliczone do właściwej kategorii środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych;
- w przypadku dwóch inwestycji polegających na modernizacji budynków bazy magazynowej KWP w m. Łagodzin oraz przebudowie budynków KWP w Gorzowie Wlkp. sporządzono dokumenty korygujące/zwiększające wartości środków trwałych i ujęto je w ewidencji księgowej;
- w przypadkach zakupów środków ochrony osobistej przez w związku z stanem stan zagrożenia epidemicznego z pominięciem ustawy PZP ze względu na COVID-19, dla zakupionych środków przedłożono niezbędne certyfikaty lub deklaracje zgodności.

[akta kontroli: str. 239-246, 346-348]

2.1.11. W wyniku analizy dwóch udzielonych w 2020 r. niżej wymienionych postępowań (badaniem objęto jedno zamówienie publiczne o wartości przekraczającej 30 tys. euro netto oraz jedno zamówienie podprogowe) na łączną kwotę 300,4 tys. zł brutto (244,3 tys. zł bez VAT), nie stwierdzono nieprawidłowości:

1) postępowanie podprogowe – zapytanie ofertowe „*Zakup sprzętu komputerowego w ramach Projektu pn. Zintegrowane stanowiska zarządzania i informowania*”

³⁶ W tym wylosowane metodą monetarną (MUS) 43 dowody o wartości 9.251,3 tys. zł i 17 dowodów o wartości 3.093,2 tys. zł dobranych w sposób celowy.

³⁷ Dz. U. 2019 r. poz. 1843 ze zm.

o ryzyku w sytuacji kryzysowej w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego – wartość 131,8 tys. zł brutto (107,2 tys. bez VAT);

2) postępowanie uchylające stosowanie PZP w związku z COVID-19 – dostawa maseczek (półmaseki twarzowe) FFP2/FFP3 – wartość 168,6 tys. zł brutto (137,1 tys. zł bez VAT).

Pierwsze z zamówień realizowane zostało w oparciu o regulamin wewnętrzny ustalony decyzją Komendanta Wojewódzkiego Policji nr 14/2017 z 17.01.2017 r. (ze zm.) w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30.000 euro; załącznik do ww. stanowi Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wartości progowej zobowiązującej do stosowania ustawy PZP.

Drugie z zamówień zamówienie tzw. antycovidowe³⁸ o wartości przekraczającej 30 tys. euro bez VAT, do którego udzielenia zamawiający nie zastosował przepisów PZP, powołując się na wyłączenie, o którym mowa np. w art. 6 ust. 1 ustawy o COVID-19³⁹.

W wyniku kontroli wybranych zamówień ustalono, że działania jednostki kontrolowanej były zgodne z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych oraz przepisami ustawy o COVID-19 w zakresie zamówień publicznych, odpowiednio w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania, udzielenia, jak i realizacji zamówienia. Kontrola obu postępowań potwierdziła m.in., że:

- prawidłowo zastosowano zasadę konkurencyjności;
- dokonano rozpoznania rynku i wybrano najkorzystniejszą ofertę;
- realizacja zamówień (pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartych umów lub złożonych zamówień;
- poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były zasadne oraz służyły realizacji zadań jednostki.

[akta kontroli: str. 405-436]

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich.

W 2020 r. kontrolowana jednostka nie dokonywała wydatków z budżetu środków europejskich.

[akta kontroli: str. 314-315]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁸ Pod pojęciem zamówień antycovidowych należy rozumieć zamówienia publiczne niezbędne do przeciwdziałania COVID-19/ zamówienia publiczne udzielane w związku z zapobieganiem lub zwalczaniem epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz inne zamówienia, do udzielenia których, na mocy przepisów tarcz antykryzysowych, nie było obowiązku stosowania PZP (np. zamówienia, o których mowa w art. 6 ustawy o COVID-19).

³⁹ ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374).

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Komendę wydatków z budżetu państwa w zakresie badanej próby. Wydatki były dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad określonych w art. 44 ufp.

Poddane kontroli postępowania o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzono z zachowaniem zasad konkurencyjności oraz zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi i wewnętrznymi zasadami określonymi przez Komendanta Wojewódzkiego Policji.

3. Sprawozdawczość

3.1. Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez dysponenta trzeciego stopnia rocznych sprawozdań za 2020 r.⁴⁰:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1);

a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów państwowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

[akta kontroli str. 4-86]

Kwoty, wykazane w sprawozdaniach KWP (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań⁴¹. Wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

[akta kontroli str. 4-97]

⁴⁰ KWP nie sporządzała za 2020 roku sprawozdań: z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR) oraz z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR).

⁴¹ Zarządzeniem Nr 19 Komendanta Głównego Policji z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie planowania strategicznego oraz systemu kontroli zarządczej w Policji (Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Policji z dnia 30 grudnia 2016 r. poz. 80, ze zm.), wprowadzone zostały procedury kontroli zarządczej do zastosowania w KWP (m.in. obowiązek opracowywania Planu Działalności przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. na każdy rok). Zarządzenie określiło zasady i tryb zarządzania ryzykiem, metody przeciwdziałania ryzyku oraz formy monitorowania procesu kontroli zarządczej. Wskazano także osoby odpowiedzialne za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Stwierdzono, że prawidłowo zorganizowano system kontroli zarządczej, to jest zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe w zakresie ich zgodności z ewidencją księgową oraz terminowości sporządzania.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, dnia 17 marca 2021 r.

Kontroler

Paweł Pawlak
główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Dyrektora
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

⁴² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.